

Emigreren

Zo oud als de wereld is zijn er mensen geweest die om verschillende redenen naar andere landen trokken om daar een bestaan op te bouwen.

In 1609 kwam een groep Engelse geloofspuriteinen onder druk van koning Jacobus I naar Nederland en vestigde zich in Leiden. In 1620 besloot een gedeelte van hen naar Noord Amerika te emigreren, zij vertrokken vanuit Delfshaven met het schip Speedwell naar Southampton waar ze zich voegden bij een andere groep afgescheidene van de Anglicaanse kerk. Op 16 september 1620 vertrokken 102 emigranten de zogenaamde Pelgrimvaarders met de May Flower naar Noord Amerika, door storm uit de koers verdreven arriveerden zij na 65 dagen op het schiereiland Cape Cod. In de geschiedenis van Noord Amerika hebben zij een grote rol gespeeld, liefst 7 presidenten zijn uit hun geleden voortgekomen.

Ruim 200 jaar later speelt zich in Nederland iets soortgelijks af. In 1816 legde koning Willem I de Nederlands Hervormde kerk een nieuwe bestuur organisatie op waarbij hij zich zelf hoofd van de kerk maakte en zich grote bevoegdheden toekende, onder meer om een beroep dat door de predikant aangenomen was goed of af te keuren.

Dit leidde uiteindelijk tot de afscheiding door o.a. Ds. de Cock te Ulrum van de Nederlands

Hervormede kerk in 1834. Dit alles gaf aanleiding tot veel commotie, zo werd Ds Albertus van Raalte die ook tot de afgescheiden behoorde, evenals Ds. Hendrik Pieter Scholten, in 1836 naar een door hem geleide bijeenkomst in den Ham gearresteerd.

In de jaren 40 van de 19^e eeuw waren de economische omstandigheden heel slecht, er heerste veepest, de aardappelziekte etc., kortom bittere armoede. Voor de afgescheidene kwam daar nog bij dat ze niet vrij waren in de beleving van hun godsdienst, kerkdiensten werden verstoord (ook in Poortugaal) predikanten kregen hoge boetes als er teveel mensen onder hun gehoor waren, pesterijen zoals inkwartiering van soldaten enz.

Amerika het land van de vrijheid en economische voorspoed lokte en in 1846 vertrok dominee Albertus van Raalte met een groep afgescheidene ofwel gereformeerden naar Amerika, in de staat Michigan stichtten zij een kolonie met de naam Holland.

In 1846 werd door dominee Hendrik Pieter Scholten predikant te Doeveren de “Vereeniging van Christenen voor de Hollandsche Volksverhuizing naar de Verenigde Staten van Noord-Amerika” opgericht. 800 emigranten in 4 schepen vertrokken in 1846 naar Baltimore in de V.S Vandaaruit vertrok men naar Iowa, daar kocht men 7000 hectare land wat men ging ontginnen, de plaats noemde men Pella naar de stad waarin in het jaar 68 de christenen vanuit Jeruzalem heen vluchten.

Vanuit Poortugaal vertrok in november 1847 Cornelis Hendriksz. Langstraat, boer op hoeve 't Ooievaarsnest aan de Albrandswaardsedijk , met zijn vrouw, zoons Hendrik en Pieter en 2 getrouwde dochters naar Pella. Dochter Pietertje ging niet mee, zij trouwde in 1848 met mijn betovergrootvader Jacob Beukelman, weduwnaar van Maria Vermaat. Haar ouders verblijvende in Noord Amerika geven toestemming tot het huwelijk via notaris Paats te Rotterdam op 17 maart 1848.

Cornelis Langstraat behoorde tot de afgescheidene. Op 19 juli 1840 werd in de schuur van zijn boerderij door de afgescheiden predikant ds Breumelkamp uit Schiedam gepreekt. De tekst van zijn preek was Psalm 73 vers 23 en 24: Ik zal dan gedurig bij U zijn; Gij hebt mijn rechterhand gevat. Gij zult mij leiden door uw raad, en daarna zult gij mij in heerlijkheid opnemen. Vermaat schrijft in zijn Kronieken:

“Daar kwam een Predikant zijn naam was Breukelekam

Die in een boere woning en dat zijn intrek nam.

*Daar kwam een aantal mensen van hier en elders voort
en wenscht van hem te horen het Evangeliewoord.*

Daar was een Gansche schaar die weende en die schreyde.

Hun leraar zo gy weet dat was een afgescheyde.”

In mei 1849 emigreert uit Poortugaal ook Ary van Bree, klompenmaker, hij was getrouwd met Jannetje de Haan , weduwe van Pieter Romeijn, beurtschipper. Zij emigreren met de kinderen Romeijn naar Zeeland, Ottawa County in de staat Michigan.

Zijn broer Isaac van Bree timmerman van beroep emigreert in oktober 1856 met zijn familie naar Zeeland Michigan. Na het overlijden van zijn vrouw Marija van Vliet hertrouwt Isaac met de Anje Berends weduwe van Klaas Hofman, zijn stiefdochter Helena Hofman trouwt met Albertus van Raalte de zoon van dominee van Raalte.

Hoe het de emigranten in Pella verging is mij bekend uit het verslag van de neven van mijn overgrootvader Samuel Beukelman. De broers Hendrik, Cornelis, Pieter en Arie Beukelman emigreerde in 1868 met hun moeder de weduwe Willempje Beukelman-Groeneveld en hun zus Soetje vanuit Zuidland naar Pella, aan de oever van de Des Moines rivier en begonnen daar een farm. In het daarop volgende jaar bood President Grant aan pioniers nieuw land aan in Sioux County. De broers Beukelman vertrokken in 1870 met een wagentrein van huifkarren waarachter het vee werd opgedreven 300 mijl westwaarts. Voor de familie Beukelman werd deze tocht bijna een ramp want zij stortte met hun huifkar in een rivier die gelukkig niet al te diep was zodat behalve wat dode kippen en een beschadigde huifkar men de reis kon voortzetten.

Op de nieuwe plaats aangekomen werd het prairieland gescheurd en begon men een boerderij van 160 acres. Door instroom van ven veel nieuwe emigranten was het onmogelijk geworden de farms uit te breiden, er werd een commissie benoemd met Leendert van der Meer en Arie Beukelman, vergezeld van een landmeter om verder westwaarts land te zoeken. Met paarden en wagens trok men op kompas door de prairie vlakke midden in de winter, soms belaagd door troepen uitgehongerde wolven, verdwaald in sneeuwstormen en achtervolgd door een groep woedende indianen nadat op hun kampplaats brand was

ontstaan. Na vele honderden mijlen te hebben rondgezocht werd besloten dat westelijk van Douglas County de meest geschikte plaats was voor een nieuwe Hollandse nederzetting. Na terugkomst in februari 1882 werd aldus besloten en 6 april van dat jaar vertrokken de eerste kolonisten westwaarts naar een nieuw te stichtte "Home Stead". Hun prairie huis was een zogenaamd Sod House, een hut van plaggen bestaande uit een ongedeelde ruimte waar men alle te samen woonden.

In het centrum van de nederzetting werd een schuur gebouwd die als gereformeerde kerk diende . De Beukelman familie stichtte een schooltje waar men gedurende de wintermaanden les kreeg van Harry de zoon van Hendrik Beukelman, William de andere zoon werd de prairiedokter. Nadat het contact met de familie in Holland verloren was gegaan is dit in de jaren 90 van de vorige eeuw weer hersteld. In 1995 heb ik met mijn vrouw en vader met nog enkele andere Hollandse Beukelman families de 3^e reünie van de familie Beukelman in Mitchell South Dakota bezocht, er waren zo'n 90 Beukelmannen uit alle staten tegenwoordig. Er is toen een bronzen plaque onthulde onthuld ter ere van Willempje Groeneveld Beukelman "Dutch Pioneer Matriarch" op het grafmonument van zoon Hendrik, (haar houten grafmonument was tijdens een prairie brand verloren gegaan) , om zo een weduwe te gedenken en te eren die om haar gezin een betere toekomst te geven een naar huidige maatstaven gemeten een bijna onmogelijke taak volbracht.

Arie Beukelman, voorzitter.